

CHUYỂN MÌNH CÙNG CÔNG NGHỆ: DU LỊCH QUẢNG BÌNH HƯỚNG ĐẾN TƯƠNG LAI

QUÁCH XUÂN HƯNG

Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và HĐND tỉnh Quảng Bình

Quảng Bình đang sở hữu nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú với hệ thống danh thắng nổi tiếng cùng các di tích lịch sử, văn hóa đa dạng. Điển hình như Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, với hai lần được UNESCO công nhận là Di sản Thiên nhiên thế giới bởi giá trị đặc biệt về các tiêu chí địa chất, địa mạo, đa dạng sinh học và cảnh quan môi trường, trở thành điểm đến nổi bật trong danh mục địa chỉ du lịch Việt Nam và quốc tế. Sản phẩm du lịch mạo hiểm như “Chinh phục Sơn Đoòng” - hang động lớn nhất thế giới và các sản phẩm khác... đã thu hút hàng triệu du khách quốc tế và nhận được nhiều lời khen ngợi từ các tạp chí uy tín như CN Traveller, Lonely Planet. Không chỉ nổi bật với hệ thống hang động kì vĩ, Quảng Bình còn sở hữu bờ biển dài hơn 116km với nhiều bãi tắm đẹp như Nhật Lệ, Bảo Ninh, Quang Phú, Đá Nhảy; các suối nước nóng Bang và suối Phúc Trạch cũng có tiềm năng lớn để phát triển du lịch nghỉ dưỡng cao cấp. Đồng thời, Quảng Bình còn là cửa ngõ nối Việt Nam với Lào và Thái Lan qua cửa khẩu quốc tế Cha Lo, vị trí chiến lược quan trọng này đã tạo điều kiện hết sức thuận lợi cho tỉnh trong giao thương và thu hút du khách từ khu vực Đông Nam Á. Với những lợi thế đó, du lịch Quảng Bình xác định là ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh, một trong bốn trụ cột phát triển kinh tế, khâu đột phá để thúc đẩy tăng trưởng, phát triển kinh tế, xã hội và chuyển dịch cơ cấu kinh tế gắn với lợi ích cộng đồng và phát triển bền vững. Vì vậy, việc xây dựng thương hiệu du

Quảng bá các điểm du lịch Quảng Bình
trên không gian 3D

Ảnh: Q.X.H

lịch Quảng Bình gắn với những hình ảnh chủ đạo, độc đáo, mang đậm bản sắc, như: Du lịch khám phá thiên nhiên, du lịch hang động, du lịch văn hóa lịch sử, du lịch thể thao, nghỉ dưỡng cao cấp... nhằm định vị Quảng Bình là một điểm đến du lịch hấp dẫn nhất Việt Nam; trung tâm du lịch mạo hiểm của khu vực châu Á, đưa Khu du lịch Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng thực sự trở thành trung tâm du lịch tầm cỡ quốc gia, quốc tế với hệ thống cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại, sản phẩm du lịch đa dạng, chất lượng cao. Trong đó, một trong những nhiệm vụ hàng đầu tỉnh Quảng Bình cần gấp rút triển khai thực hiện có hiệu quả là tăng cường ứng dụng khoa học, công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong ngành du lịch.

Năm 2024, tỉnh Quảng Bình đạt nhiều thành tựu nổi bật trong chuyển đổi số, góp phần thúc đẩy kinh tế và cải cách hành chính. Tỉnh đã hoàn thành 100% việc cung cấp dịch vụ công

trực tuyến đối với các thủ tục hành chính đủ điều kiện. Tỷ lệ hồ sơ trực tuyến phát sinh đạt 76,2%, vượt xa mục tiêu 70% đề ra. Cùng với đó, tỉ lệ văn bản điện tử xử lý trên môi trường mạng ở cấp tỉnh đã đạt 99%, cho thấy mức độ số hóa hành chính đã đi vào ổn định. Trong lĩnh vực kinh tế số, 58,5% doanh nghiệp nhỏ và vừa đã sử dụng nền tảng số, góp phần chuyển biến mô hình kinh doanh truyền thống sang áp dụng công nghệ. Trong khi đó, 74,3% dân số trưởng thành sử dụng điện thoại thông minh, đạt 109,5%; dân số từ 15 tuổi trở lên có tài khoản giao dịch ngân hàng, vượt xa mức kỳ vọng. Hồ sơ sức khỏe điện tử đã được triển khai đối với toàn bộ người dân. Hạ tầng và nhân lực số là những điểm sáng đáng ghi nhận. 100% trung tâm xã, phường, thị trấn đã kết nối internet băng thông rộng, tăng khả năng tiếp cận công nghệ số cho người dân. Hiện nay, đã có 7.301 cán bộ, công chức, viên chức được đào tạo và tập huấn chuyên sâu về chuyển đổi số.

Đối với ngành du lịch, những năm gần đây, đã có nhiều kết quả đáng ghi nhận trong việc ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số nhằm thu hút và tăng lượt khách du lịch đến tỉnh. Thực hiện Kế hoạch số 698/KH-UBND ngày 28/4/2022 của UBND tỉnh về Chuyển đổi số giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 để thực hiện Nghị quyết số 07-NQ/TU ngày 31/3/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Quảng Bình, ngành du lịch đã đẩy mạnh chuyển đổi số và hoàn thiện các nền tảng số du lịch. Sở Du lịch đã hoàn thành dự án “Xây dựng tài liệu số về quảng bá du lịch tích hợp hệ sinh thái du lịch thông minh”. Việc triển khai bản đồ số du lịch giúp du khách dễ dàng tìm kiếm thông tin về các điểm đến, dịch vụ và các tuyến du lịch. Cổng thông tin du lịch thông minh, ứng dụng “Quang Binh Tourism”, các ứng dụng thuyết minh đa ngữ đã hỗ trợ khách quốc tế hiểu rõ hơn về tài nguyên thiên nhiên, các giá trị văn hóa và lịch sử của tỉnh. Đồng thời, công nghệ thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR) mang đến những trải nghiệm sống động, giúp tái hiện các danh lam thắng cảnh

như Di sản Thiên nhiên thế giới Phong Nha - Kẻ Bàng, tạo ấn tượng mạnh mẽ đối với du khách. Những bước tiến này không chỉ cải thiện trải nghiệm của du khách mà còn tăng cường hiệu quả quản lý và nâng cao khả năng cạnh tranh, góp phần thay đổi diện mạo du lịch của tỉnh. Năm 2024, tổng lượt khách du lịch đến tỉnh đạt 5,2 triệu lượt, tăng 15,3% so với năm trước đó. Trong số này, khách quốc tế chiếm 146.100 lượt, ghi nhận mức tăng đầy ấn tượng lên đến 24%. Tổng thu từ khách du lịch dự ước đạt khoảng 5.980 tỷ đồng, tăng 17,3% so với năm 2023.

Tuy nhiên, Quảng Bình cũng đang đối mặt với nhiều thách thức trong quá trình ứng dụng khoa học, công nghệ, chuyển đổi số nên ảnh hưởng đến việc phát triển du lịch. Hiện nay vẫn còn 21 thôn, bản chưa có điện lưới, sóng điện thoại và internet. Tỷ lệ hộ gia đình kết nối internet băng thông rộng cáp quang chỉ đạt 72,2%, chưa đáp ứng yêu cầu. Tại các khu vực vùng sâu, vùng xa như Phong Nha - Kẻ Bàng, hạ tầng viễn thông vẫn còn nhiều hạn chế. Việc truy cập internet tốc độ cao còn giới hạn khiến du khách gặp khó khăn trong việc sử dụng các dịch vụ thông minh. Ứng dụng công nghệ số trong ngành du lịch còn thiếu tính liên kết. Ngành du lịch cũng đang thiếu nhân lực chuyên môn cao khi phần lớn nhân sự chưa được đào tạo kỹ năng số và ngôn ngữ quốc tế. Thêm vào đó, bài toán huy động vốn đầu tư cũng đang gây trở ngại cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa trong ngành.

Để khắc phục những hạn chế nêu trên, tỉnh Quảng Bình cần tăng cường ứng dụng khoa học, công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Trước hết, cần tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục hiệu quả để nâng cao nhận thức, quyết tâm ứng dụng khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, thực hiện chuyển đổi số trong cả hệ thống chính trị, người dân và doanh nghiệp về phát triển du lịch. Các chiến dịch truyền thông và tư vấn chính sách cần được tăng cường để lan tỏa tinh thần đổi mới sáng tạo. Việc tổ chức các hội thảo, tọa đàm về

công nghệ du lịch cũng là cơ hội để các tổ chức, cá nhân trao đổi và học hỏi những kinh nghiệm trong nước và quốc tế.

Cùng với đó, ngành du lịch Quảng Bình cần tăng cường hơn nữa việc ứng dụng có hiệu quả công nghệ 4.0; chú trọng khai thác AI, IoT và dữ liệu lớn (“Big Data”) để phân tích xu hướng du lịch, tích hợp thuyết minh tự động và các hệ thống tư vấn trực tuyến cho du khách, tối ưu hóa chiến lược quảng bá. Các công nghệ thanh toán số, quản lý vé điện tử, đặt chỗ trực tuyến, tương tác mã QR cũng cần được triển khai đồng bộ để tăng sự thuận tiện cho du khách; đồng thời, ứng dụng rộng rãi các nền tảng VR/AR để giúp du khách khám phá cảnh quan, danh thắng Quảng Bình một cách sâu sắc, sinh động hơn, mang lại cho du khách những trải nghiệm độc đáo, từ đó tạo sự lan tỏa mạnh mẽ.

Cần xây dựng cơ sở dữ liệu về tài nguyên du lịch là nỗ lực tiên quyết giúp quy hoạch và quản lý hiệu quả. Các thông tin về điểm đến, các dịch vụ và đặc điểm văn hóa cần được tích hợp và số hóa để cung cấp cho du khách một cách dễ dàng. Các nền tảng như bản đồ số, cẩm nang du lịch điện tử và ứng dụng di động cần được phát triển để kết nối thông tin một cách liền mạch. Đồng thời, việc áp dụng công nghệ Blockchain trong quản lý thông tin du lịch để giúp tăng tính minh bạch và bảo mật.

Tiếp tục cải thiện đồng bộ, hiện đại hạ tầng mạng lưới viễn thông và internet, vì đây là yếu tố cốt lõi để thúc đẩy du lịch thông minh. Cần ưu tiên tập trung đầu tư mở rộng mạng lưới 5G và đảm bảo phủ sóng internet tốc độ cao tại các khu vực vùng sâu, vùng xa như Phong Nha - Kẻ Bàng. Xây dựng các trạm phát sóng Wi-fi miễn phí tại các điểm du lịch trọng điểm nhằm nâng cao trải nghiệm du khách. Bên cạnh đó, hệ thống cảm biến thông minh (IoT) có thể được tích hợp để thu thập và phân tích dữ liệu thời gian thực, hỗ trợ quản lý hiệu quả hơn.

Bên cạnh đó, tỉnh cũng cần tập trung xây dựng và phát triển hệ thống các sản phẩm du lịch cộng đồng, nông nghiệp. Kết hợp quảng bá mạnh mẽ các sản phẩm làng nghề độc đáo của các địa phương đã được công nhận đạt

thương hiệu OCOP trong các lĩnh vực nông nghiệp và sản phẩm văn hóa đặc trưng cùng sản phẩm du lịch nhằm đa dạng hóa các trải nghiệm cho du khách. Việc áp dụng công nghệ vào giới thiệu các sản phẩm này thông qua nền tảng số sẽ giúp thu hút thêm các nhóm khách du lịch mới, từ đó góp phần nâng cao hiệu quả kinh tế và bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống của Quảng Bình.

Nguồn lực tài chính là yếu tố không thể thiếu để đảm bảo các dự án chuyển đổi số được triển khai thành công. Tỉnh Quảng Bình cần xây dựng các chính sách hỗ trợ tài chính và khuyến khích đầu tư từ khu vực tư nhân. Việc hợp tác với các tập đoàn công nghệ lớn như Google, Meta và Microsoft để triển khai các giải pháp công nghệ tiên tiến cũng là một hướng đi chiến lược. Ngoài ra, các quỹ hỗ trợ đổi mới sáng tạo có thể giúp các doanh nghiệp du lịch nhỏ và vừa tiếp cận nguồn vốn dễ dàng hơn.

Về nguồn nhân lực, đây luôn là yếu tố cốt lõi trong bất kỳ chiến lược phát triển nào. Vì vậy, tỉnh Quảng Bình cần triển khai nhiều chương trình đào tạo chuyên sâu về chuyển đổi số cho các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực du lịch, từ quản lý, vận hành đến khai thác; hợp tác với các trường đại học, các tổ chức trong nước và quốc tế để cung cấp lực lượng lao động chuyên môn cao. Chú trọng tổ chức rộng rãi các khóa học ngắn hạn nhằm nâng cao kỹ năng số và ngôn ngữ quốc tế cho các đối tượng có nhu cầu. Ngoài ra, việc xây dựng các trung tâm đào tạo du lịch kết hợp với chuyển đổi số sẽ tạo điều kiện phát triển bền vững nguồn nhân lực cho ngành.

Thiết nghĩ, với những giải pháp đồng bộ từ nâng cao nhận thức, ứng dụng công nghệ 4.0, đào tạo nguồn nhân lực, xây dựng cơ sở dữ liệu, huy động tài chính, đến cải thiện hạ tầng viễn thông như đã nêu trên, tỉnh Quảng Bình hoàn toàn có thể đặt nền móng vững chắc để phát triển ngành du lịch lên một tầm cao mới. Sự kết hợp giữa tầm nhìn chiến lược và hành động cụ thể sẽ không chỉ giúp Quảng Bình trở thành điểm đến hấp dẫn của Việt Nam mà còn khẳng định vị thế trên bản đồ du lịch quốc tế ■